

יבמות ס

אנוסת עצמו ומפותת עצמו	לא ישא, ואם נשא - נשוי
אנוסת חבירו ומפותת חבירו	לא ישא, ואם נשא:
	ר' אליעזר בן יעקב אומר: וחכמים אומרים: הולד כשר הולד חלל

אם נשא - נשוי.

דין: אמר רב הונא אמר רב: ומוציא בגט.

קושי על רב: ואלא הא דקתני: **אם נשא - נשוי!** משמע שאפשר להישאר נשוי.

תירוץ: אמר רב אחא בר יעקב: לומר, שאין משלם קנס במפותת.

עוד קושי על רב: והא רב ור' יוחנן דאמרי תרווייהו: בוגרת ומוכת עץ לא ישא, ואם נשא - נשוי;

הטעם שמותר שם להישאר נשוי - כי סופה להיות בוגרת תחתיו, סופה להיות מוכת עץ תחתיו, הכא נמי, סופה להיות בעולה תחתיו! קשיא.

אנוסת חבירו ומפותת חבירו לא ישא, ואם נשא - ר' אליעזר בן יעקב אומר: הולד חלל, וחכמים אומרים: הולד כשר.

פסיקת הלכה: אמר רב הונא אמר רב: הלכה כר' אליעזר בן יעקב, וכן אמר רב גידל אמר רב: הלכה כרבי אליעזר בן יעקב.

רב אשי אמר: ביש חלל מחייבי עשה (כהן גדול לישא בתולה) קמילגלי,

דעותיהם	רבי אליעזר בן יעקב	חכמים
הבסיס למחלוקת על פי גירסה אחת ברב הונא אמר רב	אנוסת ומפותת חבירו- הולד ממזר מאי טעמא דרבי אליעזר בן יעקב? סבר לה כרבי אלעזר. פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות - עשאה זונה!	הולד כשר
קושי	ומי סבר לה כותיה? והא קיימא לן משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי, ואילו בהא אמר רב עמרם אמר רב: אין הלכה כרבי אלעזר! קשיא	
הבסיס למחלוקת לפי רב אשי	יש חלל מחייבי עשה (כהן גדול לישא בתולה)	אין חלל מחייבי עשה
הטעם לדבריהם	<i>אלמנה וזרושה וחלפה זונה את אלפה לא יקח כי אם בתולה וגו', וכתוב: ולא יחלף זרעו בצמיון אכולהו</i>	<i>אלפה</i> הפסיק הענין

איך דורש ר' אליעזר בן יעקב את הפסוק של חכמים: **אלפה** - למעוטי נדה.

הבאת ברייתא כפי שיטת ר' אליעזר בן יעקב: כמאן אזלא הא דתניא: **מאלה אתה עושה**

חלל, ואי אתה עושה חלל מנדה, כמאן? כרבי אליעזר בן יעקב.

קושי על שיטת ר' אליעזר בן יעקב: ורבי אליעזר בן יעקב, נכתביה לאלה לבסוף! קשיא.

רבי מאיר ור' יהודה	רבי יוסי	רבי שמעון	
מטמא לה	מטמא לה	מטמא לה	אחותו ארוסה
מטמא לה	מטמא לה	מטמא לה	אנוסה ומפותת
מטמא לה	מטמא לה	מטמא לה	ומוכת עץ
		מטמא לה	בוגרת

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

	רבי מאיר ור' יהודה	
רבי יוסי ורבי שמעון	פרט לאנוסה ומפותה	אלאנותו המתולה
פרט לאנוסה ומפותה ומוכת עץ קושי : ורבי יוסי מדשבקיה לבר זוגיה, מכלל דבמוכת עץ כרבי מאיר סבירא ליה, מנא ליה? תירוץ : מלא היתה לאי . קושי : והא אפיקתיה! תירוץ : חדא מלא היתה (פרט לארוסה), וחד מלאי (פרט למוכת עץ).	פרט לארוסה	אלא היתה לאי
	יכול שאני מוציא אף מוכת עץ, ת"ל אלא היתה לאי מי שהייתה על ידי איש, יצאה זו שאין הוייתה על ידי איש	אלא היתה לאי
לרבות ארוסה שנתגרשה קושי : הא אמר רבי שמעון: ראויה לכהן גדול - מטמא לה, שאין ראויה לכהן גדול - אין מטמא לה! תירוץ : שאני התם, דרבי רחמנא קרובה . קושי : אי הכי, מוכת עץ נמי רבי. תירוץ : קרובה אחת, ולא שתים. קושי : ומה ראית? תירוץ : הא אתעביד בה מעשה בגופה (מוכת עץ), הא לא אתעביד בה מעשה (ארוסת שנתגרשה).	לרבות הארוסה	הקרובה
לרבות את הבוגרת קושי : והא אמר ר' שמעון: מתולה - בתולה שלימה משמע! תירוץ : טעמא דידיה נמי התם מהכא, דדריש הכי: מד אלו לרבות הבוגרת, מכלל מתולה - בתולה שלימה משמע	לרבות הבוגרת קושי : הא למה לי קרא? והאמר רבי מאיר: מתולה - אפילו. מקצת בתולה משמע! תירוץ : איצטריך, סלקא דעתך אמינא נילף מתולה מתולה מהתם, מה להלן נערה, אף כאן נמי נערה, קא משמע לן	אלו

דין: תניא, ר' שמעון בן יוחי אומר: גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד - כשירה לכהונה, שנאמר: (במדבר לא) **וכל הטף בנשים אל ידעו נשק זכר החיו לכט, והרי פנחס עמהם.**

חכמים	ר' שמעון בן יוחי	
עבדים ולשפחות	גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד - כשירה לכהונה (והרי פנחס עמהם)	וכל הטף בנשים אל ידעו נשק זכר החיו לכט

קושי על ר' שמעון בר יוחאי: אי הכי, בת שלש שנים ויום אחד נמי!
תירוץ: כדרב הונא; דרב הונא רמי, כתיב: (במדבר לא) **כל אשה יודעת אל ידעו נשק זכר החיו לכט, וכל הטף בנשים אל ידעו נשק זכר החיו לכט**

הא אינה יודעת (לא נבעלה) - קיימו,   הא ידעי (נבעלה) - הרוגו!

מכלל דהטף בין ידעו בין לא ידעו - קיימו;

➤ הוי אומר: בראויה ליבעל הכתוב מדבר.

חיזוק לתירוץ: תניא נמי הכי: **כל אשה יודעת אל ידעו נשק זכר החיו לכט** - בראויה ליבעל הכתוב מדבר, אתה

אומר: בראויה ליבעל, או אינו אלא נבעלה ממש? כשהוא אומר: **וכל הטף בנשים אל ידעו נשק זכר החיו לכט**

ידעו נשק זכר, הוי אומר: בראויה ליבעל הכתוב מדבר.

כל אשה יודעת אל ידעו נשק זכר החיו לכט	וכל הטף בנשים אל ידעו נשק זכר החיו לכט
ראויה ליבעל	אינה ראויה ליבעל

